

BAVO DHOOGHE

Sunset Bay

Houtekiet
Antwerpen / Utrecht

www.bavodhooge.be

Voor mijn familie.
Met dank aan Koen V.

'It's a family affair.'

- SLY STONE

Buck vond het jammer dat zijn vader al onder de grond lag want hij had de klootzak graag zelf in die kist geklopt. Een priester stond met zijn handen een paar flauwe karatebewegingen te maken, maar voor de rest was er weinig volk op het Los Angeles National Cemetery. Naast Buck stond een knar van tachtig jaar die niet kon zwijgen over Bucks vader. Hij zei dingen zoals 'Bobby was een krak' en 'Goeie ouwe Bob was zoals John Wayne in *The Longest Day*' en 'Daar gaat de man die mijn leven heeft gered'. Al die tijd stond Buck naar de kist te kijken en zei bij zichzelf: 'Ja, oké, en ik ben George Clooney.' Zijn oudeheer had zo te horen meer levens gered dan Superman. De priester zei dat Bob Stone een voorbeeld was voor velen, een man zoals ze die vandaag niet meer maakten, een man die zin aan zijn leven had gegeven. Zin? Onzin. Buck dacht enkel: die ouwe was alleen maar een voorbeeld voor losers en klaplopers. De priester zei voorts nog dat Bob Stone niet alleen een vet was die had gevochten voor zijn land, maar ook voor de vrijheid van andere mensen, in Cambodja, Saigon en de rest van Vietnam. Alsjeblieft, dacht Buck. Houd toch op, man. Hij is dood. Waarom nog speeksel verspillen aan al die leugens? Hij heette niet alleen Stone, hij had ook een hart van steen. Maar de priester ging nog een beetje verder, zei iets over de stijl van Bob Stone. Bob, die altijd door het leven ging als

een echte heer, die deuren openhield voor vrouwen en deuren dichtsloeg tegen venten. Buck zag de priester wat aarde op de kist strooien. Ja, dek dat potje maar helemaal toe, dacht hij. Toen schrok hij op bij het horen van de schoten. Het laatste eresaluut voor Bob Stone, eigenaar van een paar medailles. Buck zag hoe de opa naast hem zijn rug rechtte en zijn vingers tegen zijn slaap zette. Hij deed hetzelfde, maar draaide met zijn wijsvinger. Na de schoten klonken de noten van *The Last Post*. De opa naast Buck pinkte een traan weg. Zonde, dacht Buck, een vent die echt voor dit land heeft gevochten en dan een traan laat voor een windbuil als Bob. Toen, alsof de ouwe Bucks gedachten kon lezen:

‘Dat is de laatste echte man die daar onder de grond ligt.’

Buck keek naar de man en zag nu pas dat hij blind was. Echt blind. Hij staaarde in de leegte. Dat verklaarde een boel. Je kon het een blinde niet kwalijk nemen dat hij Bob Stone voor een groot man hield.

‘Sorry, ik heb hem niet zo goed gekend’, zei Buck.

‘Ik heb met hem op een brits geslapen’, klonk het. ‘Ik ken hem verdomme beter dan mijn eigen zoon.’

Buck wilde zeggen dat hij de zoon van Bob was, maar iets hield hem tegen. De strijdmakker ging verder:

‘We hebben alles gedeeld. Bobby was als een broer voor me.’

Hij ging maar door met het oprakelen van oude oorlogsverhalen, over drank, drugs, de jaren zestig, de jungle, de hoertjes in Saigon, de maanden van mannen en makkers onder elkaar.

‘Ik ben Buck’, zei Buck omdat hij ineens wilde delen in dit succes. Als Bob Stone in de ogen van deze Koning Eenooog een echte vent was, dan kon het niet anders of Buck Stone was Jezus *fucking* Christus.

‘Buck? Buck hoe? Buck Rogers?’

‘Buck Stone’, zei Buck. ‘Ik ben Bobs zoon.’

‘Bob had geen zoon.’

Ah. Zo zat het dus.

‘Hij heeft nooit verteld dat hij een zoon had?’

‘Nee’, zei de man. ‘Bob Stone had geen zoon.’

‘En toch sta ik hier zijn zoon te wezen’, hield Buck vol. ‘Wanneer hebben jij en Bob elkaar voor het laatst gezien? Toen jullie afzwaaiden uit de oorlog veertig jaar geleden?’

‘We hebben elkaar vorige week nog gezien’, zei de maker. ‘Hij heeft het nooit over Buck Stone gehad.’

‘Hij noemde me altijd Buckie.’

‘Buck of Buckie, je stond niet in zijn woordenboek, man.’

Buck zag de veteraan in zijn uniform staan pronken, de baret schuin op het hoofd. Buck stond daar in zijn jeans en cowboyboots met een air van: ‘Kijk eens, paps, dat is wat ik voor je overheb. Dat is mijn uniform. Ik heb wel de moeite genomen mijn boots met wat speeksel op te poetsen.’

‘Ben je zeker dat jij Bob Stones zoon bent?’

Dat geloofde je toch niet.

‘Wil je mijn paspoort zien? Ja, natuurlijk ben ik het zeker.’

Al ben ik er niet echt trots op, maar dat laatste hield hij voor zich.

‘Hij heeft het dus nooit over mij gehad?’

‘We gingen samen één keer per week poolen, knul’, zei de ouwe al wat kalmer, alsof hij Buck maar moest aanvaarden zoals je ook met aambeien moest leren leven. ‘Waarom zouden we het over jou hebben?’

Buck kon niet opmaken hoeveel strepen de man in Saigon had verdiend. Majoor, kolonel, het maakte hem allemaal geen reet uit. Buck had niets met het leger; hij had niets met zijn vader.

‘Wat heb jij gedaan om zo uit de gratie van Bob Stone te vallen?’ vroeg de blinde stakker.

God, Buck had zin om gewoon weg te stappen. Hij wist dat het geen goed idee was geweest om naar de begrafenis te komen. Hij had er een Stock Car Race op televisie voor laten schieten. De schoten en *The Last Post* hadden ze al achter de rug, waarom zou hij het nu niet gewoon aftrappen?

‘Uit de gratie? Je doet net alsof hij de paus was. Ik heb hem de laatste vijf jaar niet gesproken’, zei Buck.

‘Dat is hard, man.’

‘Het is niet mijn fout’, zei Buckie, opeens een kleuter van vijf.

Toen kwam de tirade. De vet zei dat Bucks vader ervoor had gezorgd dat mensen in Vietnam vandaag naar een McDonald’s konden gaan. Hiep hiep hoera, dacht Buck, Bob als patroonheilige van de cholesterol. Toen zei de vet dat Buck niet zo gek veel leek op zijn ouwe, de Heilige Almachtige Bob Stone, eigenlijk zelfs niet eens een haar. Was Buck wel de echte zoon van Bob Stone of was hij geadopteerd? Buck zei dat hij die laatste mogelijkheid nooit had onderzocht, maar dat hij er best wel naar uitkeek om de waarheid te achterhalen en een fles champagne te ontkurken als dat zo zou zijn. De vet vroeg voorts aan Buck waarom hij dan hier naar de begrafenis van zijn vader kwam als hij toch een hekel aan hem had. ‘Geen idee,’ zei Buck, ‘misschien alleen maar om er zeker van te zijn dat hij onder de grond ligt.’

De strijdmakker gaf een tweede saluut en draaide zich op zijn hakken om. Bij een boom iets verderop stond een verpleegster op hem te wachten. Een wit uniform, als een verschijning in een droom. Buck liep achter de soldaat aan, die met elke stap leek te krimpen, en ging voor hem staan.

‘Was jij erbij toen hij het deed? Je weet wel, toen...’

‘Wat bedoel je, Buckie?’

‘Ik bedoel, die nacht toen hij zijn geweer nam en...’

Het leek niet het moment en de plaats om over de zaak te beginnen, maar hij wilde het wel weten. Het knaagde.

‘Je bedoelt toen Bob dat geweer nam en zijn eigen kop van zijn rompschoot?’

Buck zocht een andere manier om het te omschrijven, tot hij erachter kwam dat er geen andere manier bestond. Zo was het gegaan: Bob Stone die een geweer onder zijn kin had gezet en de trekker had overgehaald. En dan het hele hotel dat was wakker *geschoten*, kamermeisjes die naar binnen en naar buiten liepen, niet wisten wat ze eerst moesten doen. Ze kenden wel de procedure als een oudje in de lobby zich had verslikt in een kippenboutje, maar nu stonden ze daar midden in de kamer. Wie zou de hersens van Bob Stone van de grond nemen, wie zou de rest van het lichaam weer in bed leggen, wie zou het bloed opdweilen en wie zou op het knopje van het alarm drukken om de directie uit bed te bellen?

‘Bob Stone schoot zijn eigen kop eraf omdat hij Bob Stone was’, zei de makker. ‘Denk je dat Bob Stone het soort kerel is dat een overdosis slaappillen zou nemen of van een brug zou springen? Onder een trein lopen of zich aan een boom ophangen was te soft. Er zat gewoon niets anders voor hem op dan het op die manier te doen. Zoals we ook in Saigon deden, gewoon de volle lading kogels erdoor jagen en als je een wond opliep, je eigen vel weer dichtnaaien. Maar dat kan een geadopteerd groentje als jij natuurlijk niet weten. Bob Stone hield het voor bekeken zoals hij zijn leven had geleefd.’

‘Ik vroeg me gewoon af waarom hij het heeft gedaan.’

Buck dacht dat er één procent kans bestond dat Bob Stone het had gedaan omdat hij al vijf jaar niet meer met zijn zoon had gesproken. Maar dat was een illusie.

‘Wil je de waarheid weten, Buckie? Hij deed het omdat hij niet meer kon leven als een oude zielenpoot. Ja, een vent als Bob Stone kon natuurlijk wel met twee vingers in de neus door het leven walsen, maar er zijn grenzen. Toen hij voor de eerste keer problemen kreeg met zijn mannelijkheid, was de keuze snel gemaakt.’

‘Wacht ’s even’, zei Buck. ‘Wil je me hier vertellen dat hij zich van kant heeft gemaakt omdat hij hem niet meer overeind kon krijgen?’

‘Je bent een man of je bent het niet. En er kan maar één van Bob Stone zijn. Denk je dat het makkelijk is om met een paar valse tanden een poesje te versieren?’

‘Een poesje versieren? De man was over de zeventig.’

‘Daar zeg je het. De man. De man had ook zijn hormonen. Je mag dan wel zeventig zijn, maar een man als Bob Stone had nog veel succes bij de vrouwen. Je hebt dan wel niet zijn looks, maar je hebt toch de foto’s gezien?’

‘Ik zag alleen een oude loser met een toupet.’

‘Bob Stone deed mannen als Hemingway verbleken. Je weet toch wie Hemingway was, hè? Die schrijver die een voorbeeld nam aan Bob Stone.’

Ja, hoor, dacht Buck, prettige dag nog verder. Hij stond er maar beter niet bij stil dat Hemingway zich door de kop had geschoten tien jaar voor Bob Stone uit Vietnam was afgezwaaid.

Buck keek naar de kist. Hij vroeg zich af wat ze in de plaats van het hoofd hadden gelegd want dat hoofd was er natuurlijk niet meer. Hij had het telefoontje gekregen toen hij voor de zoveelste keer de muur in zijn woonkamer aan het

schoonmaken was.

‘Het is uw vader’, klonk het. Buck dacht dat Bob Stone aan de lijn zou komen en dat ze de draad na vijf jaar weer konden opnemen. Maar Bob Stone kwam niet aan de lijn. Hij was aan het eind van zijn lijn; hij was dood. ‘Het gaat over uw vader’, zeiden ze. Of Buck hem kon komen identificeren want – hoe konden ze dit zeggen zonder grof over te komen – er schoot niet zoveel meer van over. Buck zag zichzelf weer staan voor de rest van het lichaam dat uit de lade werd geschoven. Het hoofd was inderdaad grotendeels weg en Buck zei: ‘Jezus, dat is geen geweer dat hij heeft gebruikt, maar een bazooka.’ Het leek of de kop als een stuk steen uit elkaar was geklopt. ‘De man heeft nooit een gezicht gehad’, zei Buck tegen zichzelf. ‘Wat maakt het uit nu het weg is?’ Ze hadden kunnen vaststellen dat Bob Stone Bob Stone was aan de hand van zijn kleren, zijn amulet uit de oorlog, een tandkroon en het briefje dat hij had achtergelaten. ‘Ik kan het niet meer aan.’ Dat was alles. Het handschrift was dat van zijn vader, net als de vingerafdrukken die op het geweer waren gevonden. En zo had Buck zijn vader weer in de lade zien verdwijnen, als een stuk steen in een archiefkast.

Buck liet de oude strijdmakker gaan, in de armen van zijn verpleegster. De grafdelvers waren bezig met het witte kruis op het graf aan te brengen. De priester was er al vandoor. Buck zag een handvol veteranen het terrein verlaten. Eén zwarte jongeman bleef wat hangen. Hij was geen grafdelver, daarvoor zag hij er te sportief uit in zijn witte joggingpak en met die gouden ketting rond zijn nek. Een verwaalde jogger die even bleef stilstaan op de pechstrook van het leven? Hij zag de zwarte man afdruipten en in een Chrysler ’98 stappen.